

VERBETERDE INKOMENS MELKVEEHOUDERIJ DOOR HOGERE MELKPRIJS*Jakob Jager*

Na een tweetal jaren waarin het inkomen door lagere opbrengstprijzen nadelig werd beïnvloed, is het resultaat van melkveebedrijven in 2000/01 weer verbeterd. Vooral een hogere melkprijs (+3,5%) en een verdergaande schaalvergroting droegen daar positief aan bij. Tegenvallers waren de bse-perikelen halverwege het boekjaar en de uitbraak van Mond- en Klauwzeer (MKZ) aan het eind van het boekjaar. Vooral de bse-affaire heeft een negatief effect op de prijsvorming van het vee gehad, terwijl er aan het begin van het seizoen juist sprake was van een herstel van de prijzen van kalveren. Per saldo bleef de omzet en aanwas daardoor op het niveau van voorgaand jaar (tabel 1), waar een verbetering mogelijk was geweest. Het inkomenseffect van MKZ wordt voor het zojuist afgesloten boekjaar beperkt verondersteld. De geraamde gevolgen van MKZ voor de veehouderij zijn in een ander artikel in deze *Agri-Monitor* beschreven.

Tabel 1 Resultaten (x 1.000 gulden) van melkveebedrijven

	1996/97-2000/01	1998/99	1999/00	2000/01 (r)
Aantal bedrijven	28.220	28.330	27.810	25.800
Melkkoeien per bedrijf	52,9	53,5	53,3	55,7
Nge per bedrijf	92,5	94	92	96
Ondernemers per bedrijf	1,41	1,41	1,42	1,43
Opbrengsten, totaal	374,8	371,7	365,3	402,6
W.v. melk	293,6	298,1	291,4	319,1
omzet en aanwas	36,8	37,4	35,5	36,0
varkenshouderij	21,9	15,4	17,1	23,5
overig	22,5	20,9	21,4	24,1
Kosten (pachtbasis), totaal	472,5	461,4	472,8	507,6
W.o. arbeid	150,5	148,5	153,1	162,4
ov. bewerkingskosten	68,0	67,6	69,3	73,6
toegerekende kosten rundvee	91,2	88,3	81,9	94,7
grond en gebouwen (pb)	67,9	65,5	69,8	72,5
quotumkosten	39,4	38,4	44,1	49,2
overig	55,5	53,0	54,5	55,3
Opbrengst per 100 gulden kosten (gld.)	79	81	77	79
Gezinsinkomen uit bedrijf per ondernemer	48,9	51,1	44,9	52,0
Besparingen per bedrijf	14,7	15,9	9,0	21,6

Bron: Bedrijven-Informatienet van het LEI.

Hogere kosten

De krachtvoerkosten namen 4,5% per koe toe. Ook de kosten van meststoffen zijn fors gestegen, doordat ze sinds 1 januari 2000 onder het hoge BTW-tarief vallen. Desondanks is het saldo per melkkoe toch met 3% verbeterd.

Er is door een sterke afname van het aantal melkveebedrijven veel melkquotum in andere handen overgaan. De kosten van quotum namen dan ook (evenals voorgaande jaren) toe. Daarnaast stegen de kosten van grond en gebouwen, enerzijds door de verdere schaalvergroting en anderzijds door een prijsstijging van grond. De totale kosten lagen al met al 3% hoger dan in het voorgaande boekjaar.

Inkomensherstel 2000/01

Het gemiddelde gezinsinkomen uit bedrijf in 2000/01 wordt geraamd op 52.000 gulden per ondernemer (tabel 6). Dit is een verbetering van 7.000 gulden ten opzichte van het voorgaande boekjaar. Het inkomen van buiten het bedrijf is toegenomen tot 25.000 gulden per bedrijf. Het inkomen van buiten het bedrijf maakt een kwart uit van het totale gezinsinkomen. Samen met iets lagere belastingen en gelijkblijvende gezinsbestedingen leidt de inkomensverbetering tot een besparingsniveau van 22.000 gulden per bedrijf.